

ניל ג'ורדן חוזר הביתה

אחרי...מונה ליוה והעולם

התחתון של לונדון בחר ניל

ג'ורדן להתמודד עם

הרוחות של העולם האחר.

המוכרות לו היטב מבית

אביו באירלנד

ניל ג'ורדן (מונה ליוה) הוא אחד הבימאים הצעירים המוכשרים שסיפקה בריטניה במיטרת

שחקנים גוטנברג, האנה וארטול רוחות מפוברקות

מסע־ההתעוררות הקולנועית הכללית החוגגים כבר כמעט שנתיים. אמנם בישראל לא ראו את בחברת הזאבים שלו, אבל הספיקו להכיר את ירו הבטחה באיינול ובמונה ליוה.

עתה, מסתבר, החליט לחזור למקורות, כלומר, למולדתו האירית, ולעסוק במשהו שכל אירי טוב מכיר: רוחות. הסיפור של סירטו החדש מורכב ובו מתמקד בעלילת בית־מלון אקסטרני (פיטר אוטול) המחליט לקדם את בית־הארוחה הכושל שלו בעזרת רוחות מפוברקות.

העלילה מסתבכת כאשר הרוחות האמיתיות מתעצבנות על הרוח ויוצאת לצור בעצמן. וכך מתגלה בנייהן רוח יפהיפה, השקנית־דריל האנה המוצאת את עצמה עדיין נשואה לבעלה מלפני 200 שנה, מה שמפריע לרטינג'וטנברג, תייר אמריקאי מצוי, לכבוש את היעד.

כל העניין נשמע עליו ומפתה, וג'ורדן בעצמו הפיק הנאה רבה משיחורו טירת דרומור הנודעת באלפני שפרטון, כשעל המלאכה מפקח אנטון פירסט, שהיה מעצב ההפקה המהוללת של סטנלי קובריק בפול־מטאל ו'אקס'. כאשר לצילומי החץ, לא היתה כל בעייה. טירת דרומור עדיין ניצבת על תילה במחוז לימריק שבאירלנד.

תדרוך

חובה לראות:

תליאביב: הקיסר האחרון. קפה בגד, אהבו כל־כך. החבר של החברה שלי, חרטה. ליידי איב, צרוח בן־עדן. מוכח ירח. בלייד ראור. עיניים שחורות.

ירושלים: אהבו כל־כך. החבר של החברה שלי, כשהרוח נושבת.

חיפה: עיניים שחורות.

תל־אביב

*** **חרטה** (אורלי בריה־מועצות) — הבימאי הגרועי טנגיס אבולרזה תוקע אגרוף ישר לתוך פרצופו של הסטאליניזם ומוהיר — אולי סטאלין מת אבל הסטאליניזם עדיין קיים. גיבור סירטו הוא ראש־עיר שלא מוצא מנוח בקיבור, והוא איחור מושלם של סטאלין, היטלר, מוסוליני ועוד כמה עריצים מוכרים.

ירושלים

*** **כשהרוח נושבת** (אוריון־אור, ברי־טניה) — סירטו המופתי של ג'ימי מוראקאמי על זוג קשישים המתכוונן לשואה. מאוייר. יוצא־דופן.

סינמטק

*** **סירטי פראנק קאפרה** (סינמטק חיפה, סינמטק תל־אביב) — מי שלא הספיק לראות בפסטיבל ירושלים יכול עדיין לעשות סיעור־בית בחיפה ובתל־אביב. מומלץ.

המיקרה

ההפוך

הכל באשמת ג'י־עדן (תכלת, תל־אביב, איטליה) — עוד לא יבש הדיו של סיפור המרשה הכאוזה של חטופת־בראזיל המפורסמת, ברונה־

קרולינה, אחד היומונים עדיין מחזיק אי־שם בקרטיבה צלם בשליחות עלומה להנצחת יסורי קליטתה של המתולתלת, ואל האקנים מגיעה מרשה תאומה, אבל במהופך. ובניגוד לטעם הרע שנדף מרוב הדיווחים העיתונאיים על מישפט שלמה המור־דרני, הרי סיפורו של פראנצסקו נוטי הוא כל־כך מלא חן, שאפשר לסלוח לו החלקות קולנועיות ופגמים בתסריט.

העלילה במערומיה מספרת על אסיר משוחרר, המחליט להח־זיר אליו את בנו בן ה־6 שנמסר לאימוץ, אחרי שזוגתו פרשה כנפיים. הוא מצליח להערים על פקידת־האימוץ, ומגלה שהילד חוסה בביתם של אבא זיאולו ואמא יפהיפה, במקום המכונה ג'י־עדן שאמנם נראה כזה: בית קטן במרומי אחד האזורים המקסימים שעל גבול שוויץ־איטליה.

גיבורנו, שבאירוניה נקרא רומיאו, ונראה כמו קזנובה הלש־לוש ומיסכן, אמנם מתאהב באמו החדשה של ילדו (ואיך אפשר שלא להתאהב באורנלה מוטי), אבל מבין שאינו יכול להתחרות בעושר ובאושר שהבית המאמץ מציע לבנו.

הסיפור יכול היה להפוך בקלות למולדראמה תורכית בנא־לית, אבל בזכות נוטי, קומיקאי מחונן, בעל פרצוף תמים וגומה חייגית בסנטרו, הוא שופע הומור נאיבי ואהבה לעולם כולו, ורווי ברטב של אנדה סוריאליסטית.

רוברטו אלפי ואורנלה מוטי: פיסת ג'י־עדן

גם אם פה ושם מופיעים בקיעים בתסריט יש מיצוי לאורך הדרך. כמו למשל, מערכון קטן, הפותח את הסרט, כשנוטי מתוודע לביריון כושי אליו או כאשר הוא נפגש עם שילטונות הרוחה בדמותה המיפלצתית בכוונה של לאורה בטי, שהיא בעצמה קומיקאית אדירה או קיטעי הפונדק בהרים, שבאחד מהם הופכים הטיפוסים הלקוניים של הכפר ללהקת־ג'ז בניצוחו של מוטי.

לסיכום: למרות כל הפגמים הקיימים פה ושם — סרט מרנין.

הקרוקודיל

שוחה לאט

קרוקודיל דאנדי 2 (תל־אביב, תל־אביב, אוסטרליה) — אומרים שאין מוצלח יותר מן ההצלחה, אבל אין זה אומר שכל חיכוך לבדיחה מוצלחת מצחיק כמו המקור. קרוקודיל דאנדי 2 מוכיח ששינוי של התנין קהו.

איך אפשר לשכוח את צייד־התנינים האנדי, ילד־הטבע מ־אוסטרליה הרחוקה שהובא לציוויליזציה הניו־יורקית, באשמת סיפור עיתונאי כשהוא כרוך על צווארה של לינדה קולובסקי, העיתונאית החטובה! המשך העלילה לוכד את הגיבור בניו־יורק כשיקירתו נחטפת על־ידי איל־סימים צעיר, מסוכן וקר־לומביאני.

מלך־הירואין הוא, כצפוי ממיקצועו, אלים מאוד, והוא מלווה בכנופיה של ביריונים קולומביאנים לא נחמדים, המאיימים לאמלל את הגיבור האוסטרלי, ולהשחית את יופיה של האמרי־קאית שלו לנצח. אין ברירה. חוזרים לאוסטרליה — טריטוריית המחיה האמיתית של הגיבור, של איש לא יפחיד אותו.

ואמנם, מרגע שטרזן חוזר לגונגל יכולה גיין שלו להרגיש הקלה רבה. מרגע שנחתו בשמורות־הטבע שבהן החיות מסו־כנות הרבה פחות מבני־אדם, והוגן־דאנדי מדבר בשפתו, נמהל המתח האיטי במעט קומדיה.

המתח אוזל, כי כבר ברור מראש שאף אחד לא יכניע את

פול הוגן: דאנדי חוזר לגונגל

דאנדי בשטח שלו. ההומור סימפטי, אבל צפוף הרבה פחות מאשר בקרוקודיל דאנדי 1. הצופה מתורגל בסוג ההפתעות ובאופיים של הטריוקים. אמנם לינדה קולובסקי עדיין יפה, ולשיבחה ייאמר כי למרות היותה פצצה ובלונדית היא אינה נראית טיפשה, ואילו הוגן גברי וצפוד־שמש, כיהא לטרזן של אוסטרליה. הטבע עדיין פוטוגני. בסך־הכל משעשע, אבל איטי.

וירטואוזיות

זה לא הכל!

יתומים (טיילת, תל־אביב, ארצות־הברית) — סיפורם של שני אחים הגרים בחורבה מטה לגפול, במרבר של עיר גדולה. האח הבכור דואג למחייה, והוא יוצא מדי פעם, שודר עובד־אורח ומביא הביתה את מיצר־המזון. האח הצעיר, המאמין שהוא אלרגי לאוויר־חוצות, נסגר בתוך הבית ומעמיד פני תמים חסר־ישע עוד יותר מכפי שהוא באמת, כדי לא לערער את סמכות הבכור.

לתוך העולם הנעול הזה חודר יום אחד נגסטטר, שמגיע לבית תחילה כקורבן של חטיפה, אבל הופך עד מהרה למעין תחליף של צלילת האב החסר לשניים. הוא מותח לפנייהם אופקים חד־שים שלא הכירו עד אז, ומשנה את אורח־החיים שלהם מן הקצה אל הקצה.

לייל קסלה, שכתב את התסריט על־ימי המחזה שלו, שכה, ואולי לא ידע, כי מה שעובד היטב על בימה, עשוי להיראות מלאכותי ומעושה על הבד. ואכן, מערכת־היחסים שנקמת בין שלוש הדמויות שלו, שבה צרכים להיות שניים דקים ותכר־פים במאזן־הכוחות, הופך על הבד לדראמה בוסה וחבוטה, שבה הכל נראה גדול ומוגזם יתר על המידה, משהו בנוסח הדראמות הצעקניות והראוותניות שנדמה כאילו עבר זמנן.

מי שמחפש מיבצעים וירטואוזיים של שחקנים, יוכל בוודאי למצוא את מבוקשו אצל אלברט פיני, מאתיו מודין וקווין אנדרסון, אלא שגם הם מודעים היטב לוירטואוזיות שלהם, ומדי פעם נדמה כאילו הם עוצרים ומתפעלים בעצמם מן היכולת שהם מגלים. מיותר לומר שקשה מאוד להזדהות עם

מאתיו מודין, אלברט פיני וקווין אנדרסון: החמצה

פעלולים הגדולים מן החיים והמוגזים מעצם טיבם לתמצית של המישח הקולנועי הנכון, שהוא מישחק למצלמה התקועה לשחקן בפנים, ולא מישחק לשורה האחרונה ביציע, עבור צופה שרואה בקושי את צללית המבצע, ולכן צריך לקבל תמורות אחרות בהופעתו.

קשה להבין למה החליט אלן פאקולה, בימאי שאחראי לסר־טים כמו המעקב וכל אנשי הנשיא לעבד דווקא מחזה סגור וקשור כל־כך לבימה, בכל נימיו ומרכיביו, אל בדי־הקולנוע. כשעסק בנושאים מקוריים, הצליח הרבה יותר. סרט מיותר.